

Ændring. Jeg vil haabe, at vi meget snart, eller rettere en efterfølgende Forsamling — jeg har ikke Net til at sige „vi“ — vil fysisk sætte sig med det omtalte Forhold. Jeg tror, at dette Lovforslag netop vil bidrage til, at man faar, om jeg saa maa sige, en Arbejderlovgivning vedrørende en Hviledag; thi jeg gaar ikke alene saa vidt, at de, der staa i privat Tjenesteforhold, have Krav paa en Hviledag til deres aandelige Udvikling, det behøver ikke absolut at være til Kirkegang alene, men kan, om man vil, være til Kirkegang m. m. Den aandelige Udvikling maa de Paagjældende søge i Overensstemmelse med deres Trang, og at de faae en saadan, mener jeg, er overensstemmende med de menneskelige Grundfætninger. Naar jeg derfor stemmer for nærværende Lovforslags endelige Vedtagelse, saa gjør jeg det, fordi som en Lov om den offentlige Fred paa Folketkirkens Helligdage er denne Lov en Forbedring, især naar § 7 bliver staaende uforandret, det vil sige, efter som Høiesteret har fortolket Grundloven, en Fortolkning, som jeg ganske vist ikke synes er rigtig. Jeg vil gaa videre end til de private Forhold og end til at flette de Privattjenende en Hviledag. Jeg tilstaaer det aabent, jeg tror ikke, at det vil være umuligt, at Jernbaner kunne hvile visse Timer om Søndagen, og at ligeledes Postdampskibsarten kunde hvile, for at de offentlige Bestillingsmænd kunde faae den Hvile, de trænge til. Hvis man vil sige, det er rent umuligt, saa vil jeg henvise til det rige England og Skotland, der kunne de det meget godt, og jeg har ikke hørt, at England er blevet fattigt derved, hvorfor skulde det saa ikke godt kunne gaa i et Land, der er meget mindre? Jo, det kan meget godt gaa, naar der er god Billie tilstede. Hvad Ændringsforslaget under Nr. 2 angaar, saa følger det allerede af, hvad jeg har sagt, at jeg har i høi Grad Sympathi derved; men jeg maa ganske vist tilstaa, at principmæssig har det ikke hjemme i denne Lov. Naar man sympatijserer med et saadant Forslag, vil man jo nødig stemme derimod; jeg skal derfor henstille til den ærede Forslagsstiller, om han ikke, da han dog vel neppe har ret meget Saab om at faae det vedtaget, muligvis kunde bekvemme sig til at tage Forslaget tilbage, efter at det dog her fra flere Sider vistnok vil blive lagt for Dagen, at man sympatijserer med denne Tanke i og for sig. Men jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg tror, han gik for vidt, naar han mente, at Samfundets Fred og Udvikling næsten skulde afhænge af disse 4 Linier, det er for meget. Og saa er der endelig den Ting derved, at hans Bestemmelse vil ikke komme til at ramme alle de Folk, som ere omtalte i Loven af 26de Marts § 4; de ville ikke derefter faae den Beskyttelse, som han under Tyendet. Derfor kan man jo gjerne sige: Naar det er et Gode, hvorfor skal man saa ikke lade den ene Klasse faae det? Jeg vil, som sagt, hvis det ærede Medlem fast-

holder sit Forslag, stemme for det. Hvad Ændringsforslaget under Nr. 4 angaar, da talede det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (D. Christensen) meget ivrigt for dette Forslag, og han fremhævede gjentagne Gange, at det var svært for de Fattige, om de ikke skulde have Lov til at kjøbe Nødvendighedsartikler om Søndagen; men hvad siger det ærede Medlem da til de andre Fattige? Der er ogsaa Fattige blandt de Handlende, som kun have Butiken og et lille Lufas bagved, hvori de baade sove og spise; vil det ærede Medlem ikke unde dem lidt Fred i dette lille Lufas om Helligdagen og om Søndagen? Men naar der maa handles gennem Bagdøren, saa kunne de ikke engang have denne Fred, som de dog netop saa daarlig kunne undvære, thi saa kunne de blive tvungne til at handle af deres mere rige Konkurrenter. De rige Handlende, som have mange og store Lokaler, dem kan det maaske ikke gjøre Noget, om de skulle sætte en Handelsbetjent i en Stue bagved Butiken, men for de fattige Handlende kan det være meget ubehageligt. Der er maaske Mening i at sige, at de skulle være helt fri, og at disse Ting kunne vi ordne i en Lov som den af mig omtalte. Det var ogsaa det, som Kjøbstadkommissionen forlangte, men den forlangte ikke Noget som det, der her er foreslaet. De Handlende — og det er da ogsaa myndige Mænd, skulle man mene — have tværtimod forlangt det Modsatte (D. Christensen: Ja, nu. Ja, nu, men hvornaar have de da forlangt det Andet? De Handlende, som have udtalt sig derom, have forlangt det Modsatte, og saa siger jeg, at i dette som i saa mange andre Forhold vil jeg først høre de Paagjældendes egen Røst; det vil jeg ogsaa hellere gjøre i dette Stykke, end jeg vil følge det ærede Medlem. Jeg tror nu heller ikke, at der er synderlig Fare for, at dette Forslag skal blive vedtaget, hvad jeg virkelig ogsaa vilde beklage.

Fermansen: Udvalget har i sin Betænkning udtalt, at en Lov som denne kun bør gaa ud paa at flette Fred paa Hviledagen og værne mod Forstyrrelse af den offentlige Gudstjeneste. Deri er der aabenbart udtalt en bestemt og klar Grundfætning, men det ærede Udvalg har ikke fulgt denne Grundfætning. Den Del af Udvalget, som nærmest har holdt sig denne Grundfætning for Die, er de ærede Medlemmer; som foreslog, at § 2 skulde indskrænke sig til at forbyde, at al Kjøben og Salgen paa Gader og andre offentlige Steder forbydes; men heller ikke disse ærede Medlemmer have gennemført den af dem udtalte Grundfætning. For at nævne et Exempel: man ser her i Kjøbenhavn, at der hist og her paa Gaderne og paa de offentlige Pladser sidder en eller anden Kone ved et Bord eller med en Kurv ved sin Side, som enten sælger Frugt, Gist, Rager eller deslige. Jeg vil nu spørge de ærede Medlemmer, hvorledes kan det, at en saadan stakfels